

25 KASIM

KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI
ULUSLARARASI DAYANIŞMA

VE

MÜCADELE GÜNÜ

TÜM BEL SEN

Kadına kar ı iddet dünyada en yaygın olan ancak yasal olarak en az tanımlanan insan hakları sorunudur. Kadını ikincille tiren ve baskı altına alan erkek egemenli inin bir sonucu olan kadına kar ı iddet, bugün dünyanın her yanında farklı sınıf, statü, etnik, milli, dini vb. gruplardan her ya ta kadını çe itli biçimlerde etkilemeye devam etmektedir. Aile içinde uygulanan duygusal iddetten, sava lardaki toplu tecavüzlere kadar uzanan korkunç bir çe itlilik arz eden bu iddet hala güçlü bir suskunluk perdesi arkasında gizlenmektedir.

Kadına yönelik iddetin temelinde, kadınların ya amın tüm alanlarında erkeklerle e it oldu unu reddeden cinsiyet ayrımcılığı yatmaktadır. iddet hem ayrımcılıktan kaynaklanmakta hem de ayrımcılığı kuvvetlendirecek ekilde ona hizmet etmektedir.

Kadına yönelik iddet “do al” ya da “kaçınılmaz” de ildir. Bu, tarihi ve kültürel özel de er ve standartların bir ifadesidir. Sosyal ve siyasi kurumlar, kadınların boyunduruk altına alınmalarını ve kadına yönelik iddeti besler. Belirli kültürel uygulamalar ve gelenekler kısmen saflık ve iffet kavramlarıyla ilgili olanlar bu tip iddeti açıklama ya da ona bahane bulma e ilimindedirler.

Kadına yönelik iddeti ortaya çıkarmak ya da ona kar ı koymak için dünyanın dört bir yanındaki kadınlar örgütlenmişlerdir. Kanunlarda, politikalarda ve uygulamalarda önemli de i iklikler yapmayı ba armışlardır. iddeti karanlık kuytu kö elerden çıkarıp dikkatleri bu konuya çekmişlerdir. Kadına yönelik iddete hükümetlerin, toplumların ve bireylerin tepki vermelerinin gerekti ini tespit etmişlerdir. Her eyden öte, kadınların iddetin pasif kurbanları oldukları fikrine meydan okumuşlardır.

Sakın SUSMA!

Yerel yönetim emekçisi kadınlar;
yerinde iddete, tacize, tecavüze
u radı ınızda, sendika üyesi kadınlara ya da
i yeri temsilcisine durumu anlatmak ilk adımı
atmaktır. yerinde cinsel tacizle mücade-
lenin ön saflarında yer alan sendikal
örgütlerin kadın komisyonlarına bu sorunu
ta ıyın. Toplu i sözleşmelerinde /
görü melerinde iddete ve cinsel tacize
kar ı maddeler konması için ve
sendikamızda kadın inisiyatiflerini
güçlendirmek için birlikte olalım;
mücadele edelim.

**Evde, yerinde ve Toplumsal
Ya amda iddete Kar ı**

***iddetin Ve Sömürünün Olmadı ı Bir
Dünya Ve Ülke Yaratmak için***

**Tüm Bel-Sen Kadınları Birlikte Mücadeleye
Davet Ediyor!**

**Kadınlar için Kadınlarla Birlikte
Daha Güzel, Adil, Barı çıl ve Özgür Bir Dünya
Kurmak stiyoruz**

25 Kasım Tarihçesi

Trujillo diktatörlüğüne karşı muhalif bir hareketin üyesi olan Minerva, Maria Teresa ve Patria Mirabel kız kardeşler 25 Kasım 1960 tarihinde cezaevindeki ebevelerini ziyaret ettikten sonra tecavüze uğrayarak katledildiler. Cinayetin üzerinden 40 yıl geçtikten sonra, 25 Kasım 2000 tarihinde, Mirabel kız kardeşlerin cesetleri nihayet doğdukları kasabaya getirilerek gömülebildi.

1981 yılında Kolombiya'nın başkenti Bogota'da toplanan Birinci Latin Amerika ve Karayipler Feminist Kongresi, 25 Kasım'ı "Kadına Yönelik İddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü" 1981'den bu yana, 25 Kasım, cinsiyete dayalı iddete karşı eylem günü olarak kabul edildi. Dünyanın her yerinde yüzlerce kadın örgütü, kadınlara ve kız çocuklara yönelik iddete son verilmesi ve her tür iddetten uzak yaşam hakkına saygı gösterilmesi için etkinlikler ve eylemler örgütledi. Bu kampanyaların başlığı üzerine 1999 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda, 25 Kasımın BM takviminde resmi bir tarih olarak yer alması kabul edildi.

Minerva Mirabel

Marie Teresa

Mirabel Patria
Mirabel

Kadına Yönelik iddet nedir?

Kadına yönelik iddet; kadının ya am hakkının, güvenli inin, onurunun, özgürlü ünün ve bedensel bütünlük hakkının sırf kadın oldu u için ihlalidir. 'Kadına Kar ı iddet' terimi, kadınlara ve kız çocuklarına, cinsiyetleri nedeniyle yönlendirilen zarar verici çok çe itli davranı ların tümünü kapsar.

Birle mi Milletler Kadınlara Yönelik iddetin Önlenmesi Bildirgesi kadınlara yönelik iddeti; *"ister kamusal isterse özel ya amda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma"* (1. madde) ekinde tanımlamaktadır. BM Deklarasyonu'nun 2. Maddesi, 'kadına kar ı iddet' tanımının aile ve toplumdaki psikolojik ve fiziksel iddet hareketlerini içine alması ancak onlarla sınırlı kalmaması gerekti ine açıklık getirir. Bu hareketler arasında e in hırpalanması, kız çocuklarının cinsel istismarı, çeyiz konusunda uygulanan iddet, evlilik içi tecavüz ve genital mutilasyon (kadın sünneti) gibi kadına zarar veren 'geleneksel' uygulamalar da yer alır. Ayrıca e in dı ndaki kimselerin uyguladı ı iddet, evde ve okuldaki cinsel taciz ve tehdit, kadının karanlık i lerde kullanılması, fahi eli e zorlama ve sava sırasındaki tecavüzler de bu tanım içinde yer alır.

Bu tanımın son yorumlamalarına *"kurbanı ekonomik ihtiyaçlardan yoksun bırakmak"* da dahil edilmi tir. Yoksulluk ve dı lama kadına yönelik iddeti bir yandan ate lerken, aynı zamanda bu tür iddetin bir sonucu olarak da ortaya çıkmaktadır. Tüm dünyada, kadınların yoksulluk oranı erkeklerinkine göre daha yüksektir, kadınlar erkeklere göre daha ciddi anlamda bir yoksulluk içindedirler ve her geçen gün yoksul kadın sayısı hızla

artmaktadır. Küresellemenin olumsuz etkileri giderek daha çok kadını toplum sınırlarının içinde kapana kısıtırken, bu kadınların içinde buldukları kötü koşullardan kaçarak korunma ve zarar tazmini elde etmelerini aırı derecede zorla tırmaktadır. Cehalet ve yoksulluk kadınların bir eylemleri de i tirmek için örgütlenme ve mücadele haklarını da ciddi ekilde sınırlamaktadır.

BM'in iddet tanımını izleyerek 1995 Pekin Eylem Deklarasyonu da kadına yönelik iddet adı altında a a ıdaki uygulamaları sıralar:

Dayak dâhil aile içinde meydana gelen fiziksel, cinsel ve psikolojik iddet, evdeki kız çocuklarının cinsel istismarı, çeyizle ba lantılı iddet, evlilikte tecavüz, kadınların zararına olan kadın sünneti ve di er geleneksel uygulamalar, nikâh dı ı iddet ve istismarla ba lantılı iddet;

Tecavüz, cinsel taciz, i yerinde, e itim kurumlarında ve ba ka yerlerde sarkıntılık ve cinsel zorlama dâhil toplum içinde meydana gelen fiziksel, cinsel ve psikolojik iddet, kadınların alınıp satılması ve fahi eli e zorlanması;

Nerede olursa olsun devletin yürüttü ü veya göz yumdu u fiziksel, cinsel ve psikolojik iddet;

Zorla kısırla tırma ve dü ü e zorlama, do um kontrolünün zorla/baskıyla uygulanması, kız bebeklerinin öldürülmesi ve do um öncesi cinsiyet seçimi.

Kadına yönelik iddet bireysel de il toplumsal bir sorundur

Kadına yönelik iddet “do al” ya da “kaçınılmaz” de ildir. Kadınların cinsel kimliklerinin kontrol altında tutulması, erkeklerin kadınlar üzerindeki egemenliklerini kurabilmek için kullandıkları güçlü bir araçtır. Erkeklerin kadın cinselli ini ve üretkenlik ya amlarını kontrol etme yetenekleri devletin eylem ya da eylemsizlikleriyle daha da güçlenir.

iddet Türleri

Fiziksel iddet: tmeek, tokat atmak, tekmelemek, tükürmek, yumruklamak, kol kıvırmak, kol-bacak kırmak, saçından sürüklemek, temel ihtiyaçlarını kısıtlamak, gerekti i halde tıbbi tedavi almasını engellemek, silahla yaralamak, öldürmek,

Sözlü iddet: Sürekli ele tirmek, a a ılamak, küfür etmek, tehdit etmek, kararlara katılımını engellemek, sürekli sorguya çekmek, sık sık ba ırmak, a a ılayıcı isim takmak, sık sık alay etmek, dini veya etnik kimli ine yönelik hakaret etmek, görü lerini ve çalı malarını küçümsemek,

Toplumsal ili kilerini sınırlayıcı iddet: Ailesi, arkada ları / kom uları ile görü mesini yasaklamak, evden dı arı çıkmasını yasaklamak, gitti i her yeri takip etmek, ba kalarının önünde a a ılamak ve alay etmek, ba kalarının önünde sık sık sözünü kesmek, özel ya am ve mahremiyet hakkı tanımamak, zorla evlendirmek, namus ve töre nedeni ile baskı uygulamak,

Cinsel iddet: Cinsel ili kiye zorlamak, tecavüz etmek, ba ka ki ilerle cinsel ili kiye zorlamak, cinsel olarak ki iyi korkutan ve kıran davranı larda bulunmak, sürekli kadınlı ını a a ılamak, telefonla / mektupla veya sözlü olarak sürekli cinsel içerikli tacizlerde bulunmak, cinsel organlara zarar vermek, namus ve töre nedeni ile baskı uygulamak ve öldürmek,

Evlilik içi Tecavüz: Kadının kocası tarafından istemedi i cinsel ili kiye zorlanmak,

Cinsel Taciz: Cinsel taciz, saldırgan, küçük dü ürücü, sindirici türden beklenmeyen, ho kar ılanmayan ve davetsiz her türlü cinsel davranı tır. Cinsel tacizle her yerde kar ıla mak mümkündür; ancak kadınlar özellikle i yerlerinde cinsel tacize maruz kalmaktadır.

yerinde Taciz: yerinde cinsel taciz i yerindekiler tarafından tekrar edilen ve istenmeyen, sözle, beden hareketleriyle veya jestlerle gerçekte tirilen her yakla ım, cinsel bakımdan küçümseyici ifade ve cinsel ayırım güden her söz olarak tanımlanabilir.

Taciz kavramında kadının suskunluğunun nedeni ise çoğunlukta zaman kendini suçlu hissetme, utanma duygusu, itibarın ve itibarı kaybetme korkusu, özel yaşamının dedikodu nesnesi haline gelmesi ve damgalanma korkusudur.

Yerinde taciz olayında ise buna, işten atılma, yer değiştirme, kariyer yükselmelerinde zorluk ya da ama, sicilinin olumsuz etkilenmesi gibi korkular eklenmektedir. Ayrıca kadınların bu konuda ne gibi haklara sahip olduklarını bilmemeleri, tacizi kanıtlama güçlüğü, mevcut cinsiyetçi yapıların resmi kanallara başvurmayı caydırması gibi nedenler de kadınları suskunluğa iter.

TCK'da bir kimseyi cinsel amaçlı olarak taciz eden kişi hakkında, mağdurun ikâyeti üzerine, üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına veya adli para cezasına hükmolunur denmektedir. Bu fiiller, hiyerarşik veya hizmet ilişkisinden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı yerde çalışmanın sadırlı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur işi terk etmek mecburiyetinde kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

Kadın Ticareti: Kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma, kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlamak amacıyla istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması insan ticareti olarak tanımlanmaktadır.

Zorlamak ve tehdit etmek: Bir şey yapmaya zorlamak için yaralamakla, terk etmekle ya da intihara teşebbüs etmekle tehdit etmektir.

Duygusal iddet: Susturarak, zihinsel oyunlar oynayarak kendini kötü ve suçlu hissetmesini sağlamaktır.

Ekonomik iddet: Parasını almak ve geri vermemek, zorla istemediği bir işi teçalıştırmak, istediği halde çalıştırmamak,

bulmasını engellemek, i e yollamamak veya zorla çalı tırmak, eline hiç para vermemek, kendisinden para istetmeye zorlamak, parasını ve kredi kartını almak, ailenin gelirini saklamak ve gelirden pay almasını engellemek, yoksullu a mahkûm etmek gibi.

Namus/Töre Cinayeti: Kadına yönelik iddet sorununun özel ve en a ır görünülerinden birisi namus ve töre cinayetleridir.

'Namus cinayeti', geleneksel/ataerkil toplumun de er yargılarına ters dü en ve yasak kabul edilen cinsel ili kilere içine girme, ya da iste i dı ında bu tür ili kilere zorlanma-maruz kalma (tecavüz gibi) durumlarda kadınların, yakın aile ya da akrabaları arasındaki erkekler tarafından öldürülmesidir.

Namus cinayetleri yalnızca bir bölgeye ya da kültüre mal edilemeyecek kadar geni bir alanda ya anmaktadır. Türkiye, Banglade , Brezilya, Ekvador, Mısır, Almanya, Hindistan, iran, Irak, talya, sveç ve ngiltere gibi birçok ülkede kadınlar namus adına katledilmektedir.

Bu sorun, Türkiye'de daha çok do u ve Güneydo u Anadolu bölgelerinde görülmekle birlikte asıl olarak Türkiye'nin her yerindeki kadınların can güvenli ini tehdit etmektedir.

Her sava ta ortak dü man...

nsanlı ın mahvolmasına yol açarken silah endüstrisi kasasını dolduran ve ulusların bütçelerini yutan yetmi be “dü ük yo unluklu” sava ın yıkıntıya çevirdi i bir dünyada ya ıyoruz. Silahlı çatı ma durumunda kadına yönelik iddet bir sava aracı olarak kullanılmaktadır. Sistematik tecavüz, cinsel kölelik, rehin alma ve gebeli e zorlama bilinen uygulamalardır.

Çatı ma dönemlerinde uygulanan iddetin hem kadınların hem de erkeklerin hayatında yıkıcı bir etkisi vardır ama son dönem ya anan olaylarda da görüldü ü gibi sistemli tecavüz öncelikle kadın

ve kız çocuklarını hedef almaktadır. Kadınlara ve kız çocuklarına tecavüz, sakat bırakma ve öldürme olayları, hem emniyet güçleri hem de silahlı gruplarca yaygın olarak sava silahı olarak kullanılmaktadır.

Sava ve silahlı çatı ma hallerinde kadına yönelik iddetin bütün türleri derinle ir. iddetin cinsiyete dayalı ekileri özellikle askeri toplumlarda ya da sava ın yıpratı ı toplumlarda yaygındır. Ülkemizde uzun süren çatı ma ortamının kadınlar üzerindeki olumsuz etkilerinin en çarpıcı örnekleri kadın intiharlarının Diyarbakır, I dır, Van, Bitlis, Hakkari ve Batman'da artmasıdır.

Kadına Yönelik iddetin Sonuçları

Kadına yönelik iddetin sonuçları fiziksel hasardan çok daha derindir. Psikolojik hasar ve daha fazla iddet tehdidi, kadının kendini savunma yetene ini a ındırıp, kendisine kötü muamelede bulunan ki iye kar ı harekete geçmesine engel olur ve bu da kendine olan güvenini köreltir. iddetin var oldu u tanınmadı ı ve kabul edilmedi inde daha a ır psikolojik sonuçlar do urur ve kadının yardım arama ihtimali daha da azalır. Kadına yönelik iddetin uzun vadeli sonuçlarından bazıları a ır alkol ya da uyu turucu kullanımı, depresyon, di er ruhsal rahatsızlıklar ve intihardır.

iddet ya da iddet tehdidi, kadınların çevrelerinde hayatlarını kısıtlayan, hareket özgürlüklerini sınırlandıran, halkın karar verme sürecine katılma yeteneklerini ve ya am standartlarını etkileyen bir korku atmosferi yaratır.

Kadına yönelik iddet toplumu ekonomik, siyasi ve kültürel anlamda fakirle tirir. Kadına yönelik iddetin do rudan ekonomik maliyeti kaybedilen çalı ma süresi, maddi kazanç ve tıbbi masraflar göz önünde tutuldu unda korkunçtur. Kadınların toplumlarını geli tirmede alabilecekleri aktif rolü kısıtlamanın dolaylı maliyeti ise ölçüsüzdür.

Kadına Yönelik İddetin Bilânçosu

Kadına yönelik iddet, bir ekonomik ya da politik sistem fark etmeksizin dünyanın tüm toplumlarında yaygın olarak rastlanan bir iddet türüdür. Varlık, ırk ya da kültür sınırlarını aşar. Kadına yönelik iddet uygulayan toplumdaki güç yapılarının kökleri çok derinde ve sağlamdır. İddete ya da iddet tehdidinde maruz kalmak; kadının insan haklarından tam olarak yararlanmasına ve hayattan zevk almasına her alanda engel olur.

TÜRK YE'DE KADINA YÖNELİK İDDET (KSGM 2009 ara tırması)

Evlenmiş Kadınların

Yüzde 39'u fiziksel iddete,
Yüzde 15'i cinsel iddete,
Yüzde 42'si fiziksel veya cinsel iddete,
Yüzde 44'ü duygusal iddet ya da istismara,
Yüzde 23'ü çalışmasına engel olma ya da işten ayırtma ekinde ekonomik iddete, maruz kalmıştır. İddet, kadının ya amininin herhangi bir döneminde, evinde ya da birlikte olduğu kişiden iddet olarak ya anmaktadır.

Evli ya da bekâr bütün kadınlar 15 yaşından itibaren,

Yakın ilişkide oldukları erkeklerden,
Kendi ailelerinden,
Akrabalarından,
Okuldan kişilerden,
Çalıştığı yerinden tanıdıklarından ve
Tanımadıkları kişilerden, fiziksel veya cinsel iddetle karşılaşmaktadırlar. Ama kadınlar, akraba veya tanımadıkları kişilerden daha çok evlerinden ve yakın ilişkide oldukları erkeklerden görürler. Evli veya birlikten oluşan kişilerin cinsel iddeti çoğunlukla fiziksel iddetle birliktedir.

Kadına yönelik fiziksel iddetin yaygınlığı;

-Kentsel ve kırsal yerleşim yerleri arasında büyük bir fark göstermemektedir.

-Bölgeler arasında ise, Önemli farklar mevcuttur. Örneğin, ülke ortalaması olarak her beş kadından ikisi fiziksel iddete uğramışken, Kuzeydoğu Anadolu ve Orta Anadolu'da bu oran çok daha yüksektir, her iki kadından biridir.

iddete uğrayan kadınların, eylemler, gebelik gibi durumlarda da yaygın bir gerçekliktir.

Kadınların kendi beyanlarına göre, en az yüzde 7'si çocukken (yani 15 yaşından küçükken) cinsel istismara uğramıştır.

En az lise mezunu olan her 10 kadından 3'ü fiziksel veya cinsel iddete maruz kalmaktadır.

Her 10 kadından biri gebeyken fiziksel iddete uğramıştır.

Kadınlar, fiziksel iddeti genellikle "ailevi iddet" olarak yaşamaktadır.

Her dört kadından biri fiziksel veya cinsel iddet sırasında yaralanmaktadır.

Fiziksel veya cinsel iddete uğrayan kadınlar, iddet yaşamayan kadınlara göre daha çok genel sağlık sorunu yaşamaktadırlar.

Fiziksel veya cinsel iddete uğrayan her üç kadından biri, en az bir kez intihar etmeyi düşünmüştür.

Kadınlar da iddetin nedenleri hakkında yeterince bilgili değildirler. Örneğin; kadınlara göre yaşamadıkları iddetin en önemli iki nedeni, erkeğin ailesiyle yaşamayan sorunlar ve maddi sıkıntılardır.

Kadınların büyük çoğunluğu da erkeklerin bazı durumlarda eylemlerini dövebileceğini kanısındadır.

iddete uğrayan kadınlar hala konu muyor, yardım aramıyorlar.

Kadınların yaklaşık yarısı yaşamadıkları fiziksel ya da cinsel iddeti kimseye anlatmamıştır.

Fiziksel veya cinsel iddete maruz kalan kadınların çok azı resmi kurumlara veya sivil toplum kuruluşlarına başvurumaktadırlar.

^ODDETE KAR^I YASAL HAKLARIMIZ NELERDÖR?

^iddete urayan kad1n1n u yasal haklardan yaralanabilir:

1. Kocas1 aleyhine ceza davas1 açabilir. Bunun için:

☞ Önce evine yak1n bir karakola giderek _ikayet etmesi gerekir. Polis memurlar1 ba_ka mercilere havale etmeye çal1_sabile, karakolda _ikayetin tutanaa geçmesi için 1sraredip, tutana1 dikkatlice okuyup imzalad1ktan sonra mümkünse bir örneini, deilse tarih ve numaras1n 1lmas1gerekir.

☞ Karakol, _ikâyette bulunan kad1n1 durumu rapor etmesi için Adli Tabibe gönderecektir.

☞ Bu raporla koca aleyhine ceza davas1 aç1lmas1 kad1n1n _ikayetine

ba 1d1r. E er kad'na uygulanan _iddet uzun süre günlük i_lerin yap1lmas1na engel olacak bir durum yaratm1_saveya vücudunda kal1c'bir iz b1rakm1_ kamu davas1 aç1labilir ve savc1koca aleyhine dava açar (Türk Ceza Kanunu 456. Madde)

☞ Aile içinde _iddete maruz kalan kad1n1 kocas1 aleyhine dava açmas1 d1_1nda, bo_ama davas1 açmaya, manevi tazminat istemeye, sulh hukuk mahkemesine ba_vurarak ayr1 ikamet istemeye hakk1 vard1r

2. Kocas1n1 evden uzakla_t1rmak için Koruma Emri talep edebilir. Bunun için:

17 Ocak 1998 tarihinden itibaren yürürlü e girmi_ olan Ailenin Korunmas1na Dair Kanun dan yararlan1r (Kanun No: 4320)

Bu Kanun sadece kocan1n deil, ayn1 çat1 alt1nda ya_ayan herhangi bir aile bireyinin _iddetine maruz kalan ki_ileri koruma amac1n1 ta_1yor (Kanun No: 4320).

4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun Neler Öngörüyor?

1) Hangi aile içi _iddet madurları Kanun'dan yararlanmak için ba_vurabilir?

E_lerden biri, çocuklar, aynı çatı altında yaayan diğer aile bireylerinden biri, mahkemece ayrıllık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaama hakkı olan veya evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaayan aile bireylerinden biri

2) Ba_ka kim mahkemeye başvurabilir?

Cumhuriyet Başsavcısı

3) Hangi mahkeme / hâkim karar alır?

Aile mahkemesi hâkimi

4) Kusurlu e_ veya diğer aile bireyi için alınabilecek tedbir kararları nelerdir?

- ☞ Aile bireylerine karşı _iddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunması,
- ☞ Mü_terek evden uzaklaştırılarak bu evin diğer aile bireylerine tahsisi ile bu bireylerin birlikte ya da ayrı oturmakta olduğu eve veya işyerlerine yakla_ması,
- ☞ Aile bireylerinin eş_yalarını nazaran vermemesi,
- ☞ Aile bireylerini iletişim araçları ile rahatsız etmemesi,
- ☞ Varsa silah veya benzeri araçların genel kolluk kuvvetlerine teslim etmesi,
- ☞ Alkollü veya uyu_turucu herhangi bir madde kullanılması olarak _iddet madurunun yaamakta olduğu konuta veya işyerine gelmesi veya bu yerlerde bu maddeleri kullanmaması,
- ☞ Bir salık kurulu_una muayene veya tedavi için başvurulması.

5) Tedbir kararının belirli bir süresi var mıdır?

Evet, tedbir kararının uygulanacağı süre altı ayı geçemez. Kararda hükmolunan tedbirlere aykırı davranılması halinde tutuklanacağı ve hakkında hapis cezasına hükmedileceği hususu iddet uygulayan e veya di er aile bireyine ihtar olunur.

6) iddet uygulayan ki i ailenin geçimini sağlıyorsa ne olur?

Hâkim bu konuda ma durların yaşam düzeylerini göz önüne bulundurarak daha önce Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

7) Kanundan yararlanmak için harç ödenmesi gerekir mi?

Bu kanun kapsamındaki ve verilen kararın infazı için yapılan icrai icra emreler harca tabi değildir.

8) Kararın uygulanması ve uygulamanın izlenmesi nasıl olur?

Koruma kararının bir örneği mahkemece Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. Başsavcılık, kararın uygulanmasını genel kolluk kuvvetleri marifeti ile izler.

9) Kolluğun yetkisi/görevi nedir?

Genel kolluk kuvvetleri, koruma kararına uyulmaması halinde, ma durların ikâyet dilekçesi vermesine gerek kalmadan resen soru turma yaparak evrakı en kısa zamanda Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirir. Cumhuriyet Başsavcılığı koruma kararına uymayan e veya di er aile bireyleri hakkında Sulh Ceza Mahkemesinde kamu davası açar.

10) Karara uymayan iddet uygulayıcıya ne olur?

Fiili ba ka bir suç olursa bile, koruma kararına aykırı davranan e veya di er aile bireyleri hakkında ayrıca üç aydan altı aya kadar hapis cezasına hükmolunur.

11) Uygulama için alt mevzuat oluşturulacak mıdır?

Bu kanunun uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenebilecektir. (Yönetmelik Mart 2009'da çıkarıldı, yürürlüğe girdi.)

iddete maruz kalırsanız bu kanunu ya da di er adıyla koruma emrini nasıl kullanabilirsiniz?

Sizinle aynı çatı altında ya ayan bir aile bireyinin iddetine maruz kalırsanız, Karakol, Jandarma, Savcılık veya Sulh Hâkimli i makamlarından birisine ba vurarak koruma kararı aldırabilirsiniz. Bu ba vuruyu, kom ularınız, yakınlarınız ve akrabalarınız da yapabilir. Ba vuruyu telefonla veya ahsen yapabilirsiniz. Ba vuru için ikâyet tutana ı ya da doktor raporu gibi herhangi bir evraka ihtiyacınız yoktur.

Koruma emri, ba vurudan hemen sonra ve tanık ya da iddet uygulayan ki i dinlenmeden karara ba lanır. Ayrıca ya adı nız iddeti veya iddete u rama ihtimalinizi kanıtlamak zorunda de ilsiniz. Yapılan ba vurular için herhangi bir mahkeme masrafı ödemek gerekmiyor. Koruma emri mahkeme kararıyla alınır. Ya adı nız iddet nedeniyle evden ayrılması ve ba ka bir ilde ya rıyor olsanız bile, ya adı nız ildeki mahkemeye bu kararın alınması için ba vurabilirsiniz.

Koruma emri a a ıdaki bazı tedbirleri içerebilir. Mesela, iddeti uygulayan ki inin:

a)Beraber ya anan evdeki di er ki ilere kar ı iddet veya korkutmaya yönelik davranı larda bulunması yasaklanabilir.

b)Beraber ya anan evden uzakla tırılarak, bu evin di er e e ve varsa çocuklara verilmesi kararı alınabilir. Di er e ve çocukların oturmakta oldu u eve veya i yerine yakla ması yasaklanabilir. iddet uygulayan e in evden uzakla masına karar verilmi se, hâkim di er e e ve çocuklara tedbir nafakası ödenmesi kararı da alabilir.

c)Beraber ya anan evdeki di er ki ilerin e yalarına zarar vermesi yasaklanabilir.

d)Beraber ya anan evdeki di er ki ileri ileti im araçlarıyla rahatsız etmesi, örne in eve veya i yerine telefon etmesi yasaklanabilir.

e)Beraber ya anan evde silah ve benzeri araçlar varsa, bunları

zabı tayateslim etmesi kararlanabilir

f) Alkollü veya uyuşturucu herhangi bir madde kullanılmı olarak beraber yaşanan eve gelmesi veya beraber yaşanan evde bu maddeleri kullanması yasaklanabilir.

Hâkim yukarıdaki tedbirlerin birine, birkaçına ya da hepsine karar verebilir. Kararın uygulama süresi en fazla altı ay olabilir. Ayrıca hâkim bazı tedbirler almayıda uygun görebilir:

- ☞ İddet uygulayan kişinin psikolojik kontrole gitmesi kararlanabilir
- ☞ İddet uygulayan kişinin alkol bağımlısı olup olmadığına ilişkin kontrol için gitmesi, alkol bağımlısı olduğu takdirde kararlanırken tedavisinin yapılması için hastaneye gönderilmesi öngörülebilir.
- ☞ Tacize uğrayan çocuklar varsa yurtlara ya da uygun görülen yurtların değerlendirilmesi gibi kararlar alınabilir

Koruma emrinin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin savcılık zabıtları tarafından denetlenir. Ancak iddet uygulayan kişi koruma emrine uymuyorsa, ya kendiniz ya da komşunuz, yakınlarınız, akrabalarınız Polis ve Jandarma 0551 111 (155 ve 156) arayışınızla bulunabilirler. Koruma emrinin kararlanımayan kişi hakkında kamu davası açılır. Karara uymayan kişi tutuklanır ve üç aydan altı aya kadar hapis cezası vardır.

Türkiye'de Kadınların Başvurabilecekleri İddetle Mücadele Mekanizmaları

Ülkemizde iddet mağduru kadın ve çocukların başvurabilecekleri kurum ve kuruluşlar ile sundukları hizmetler aşağıdadır;

1- Kadın Danışmanlık Merkezleri

Bu merkezler kadınlara hukuki, psikolojik danışmanlık, sığınma evleri, sağlık, güvenlik kuruluşları hakkında bilgi ve yönlendirme ile iletişim bulma v.b konularda destek hizmeti sunar. Bu

merkezlere ba vurulması ya da telefonla yapılabilir ve sunulan tüm hizmetler ücretsizdir. Ülkemizde belediye, kadın örgütü ya da belediye-kadın örgütü i birli iyle faaliyet yürüten 66 kadın danışmanlık merkezi bulunmaktadır.

2- Kadın Sığınmaevleri

iddete maruz kalan kadınların, çocukları ile beraber güven içinde kalabilecekleri, ihtiyaç duydukları hizmetleri belirlenmiş bir süre zarfında alabilecekleri, güvenli yerlerdir. Sığınmaevlerinin adresleri gizlidir. Ülkemizde, Belediyelere, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumuna ve Kadın Örgütlerine bağlı sığınmaevleri bulunmaktadır. Bu gün ülkemizde hizmet sunan sığınmaevi sayısı 54'tür. (Ekim 2009 itibariyle)

3- Kolluk Kuvvetleri

iddete uğrayan kadınlar güvenliklerinin sağlanması ve fail hakkında şikâyetinde bulunmak için, polis merkezleri ve jandarma karakollarına bizzat giderek ya da telefon ederek başvurabilir. Ayrıca iddete uğrayan kadın için üçüncü şahıslar da kolluk kuvvetlerini haberdar ederek ihbarda bulunabilir.

4- Adli Kurumlar

iddet gören kadınlar adli kurumlar içinde Cumhuriyet Savcılığı, Aile Mahkemesi, Adli Tıp Kurumu gibi birimlere yasal haklarından yararlanmak, özellikle 4320 sayılı ailenin korunmasına dair kanundan faydalanmak ve iddete dair bedensel bulguları tespit için başvurabilirler.

5- Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu

Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK), bünyesinde bulunan İl Müdürlükleri, İlçe Müdürlükleri, Aile Danışma Merkezleri, Toplum Merkezleri, Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri (18 yaşın altında özellikle cinsel - fiziksel istismar amacıyla çocukların rehabilitasyonu için kaldıkları kurulu) gibi birimler aracılığıyla iddet mağduru kadınlara ve çocuklarına hizmet ve destek sağlamaktadır. Bu birimlerde sunulan hizmetler; sığınmaevi, danışmanlık, bilgilendirme, yönlendirme, meslek ve beceri kursları, eğitim çalışmaları, aynı ve nakdi yardım gibi alanları kapsar.

6- Sağlık Kurulu ları

iddet mağduru kadınların, iddet nedeniyle oluşan ruhsal ve bedensel zararın tedvi ve tedavisi için başvurabileceği adreslerden birisi de sağlık kurulu larıdır (sağlık ocağı, sağlık evi, hastane, aile hekimliği).

7- Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı olarak çalışan bu hat, iddete uğramaya riski bulunan ya da iddet mağduru kadın ve çocuklara psikolojik, hukuksal, ekonomik alanda danışmanlık, bilgilendirme ve yönlendirme gibi hizmetler sunmaktadır.

8- Barolar

Barolara bağlı Adli Yardım, Kadın Hakları Kurulu, Kadın Hukuk Komisyonu ve Kadın Danışma Merkezleri gibi birimler aracılığıyla, iddet mağduru kadınlar hukuksal hakları konusunda bilgilendirme ve yönlendirme hizmetleri alabilir.

9- Belediyeler

Sığınmaevleri, Kadın Danışma Merkezleri, Aile Danışma Merkezleri gibi birimler aracılığıyla doğrudan iddet mağduru kadınlara hizmet verirken, çeşitli kurslar, bilgilendirme faaliyetleri, kadınların gündelik yaşam yükünü azaltmaya yönelik faaliyetler ve birimler (çamaşırvane, tandır evleri, kreşler, v.s) aracılığıyla da kadınlara çeşitli hizmetler sunarlar.

10- Valilik ve Kaymakamlıklar

Bazı ilerde valilik ve kaymakamlık - kadın örgütü i birli i ile açılmış sınımaevleri iddet ma duru kadınlara hizmet vermektedir. Ayrıca sınımaevinden çıkan ya da ekonomik deste e ihtiyaç duyan ve maddi yardım talebinde bulunan kadınlar valili e ba lı olarak kaymakamlıklar bünyesinde hizmet veren Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakıflarına ba vurarak destek alabilirler.

11. Kadın Örgütleri

Türkiye'de kadına yönelik iddetle mücadele eden çok sayıda kadın örgütü vardır. Bu örgütler, kadın danı ma merkezleri ve sınımaevleri aracılı ıyla iddete u ramı kadınlara barınma ve çe itli danı manlık hizmetleri sunarken, yürüttükleri kampanyalar, projeler, e itimler ve çe itli faaliyetlerle kadına yönelik iddetin engellenmesi için çaba harcarlar.

NE ST YORUZ?

♀ Türkiye 1995 yılında Pekin'de toplanan IV. Dünya Kadın Konferansı sonucunda kabul edilen Pekin Deklarasyonu ve Eylem Planı'nı çekince koymadan imzalayan ülkeler arasındadır. Türkiye'nin IV. Dünya Kadın Konferansına bildirdi i taahhütlerin tümünün ve özellikle iddetle ilgili maddeler hayata geçirilmelidir.

♀ Kadına yönelik iddetin önlenmesi için yasal düzenlemelerin tamamlanmalı ve etkili bir ekilde izlenmelidir.

♀ iddet ma duru kadınların korunması ve rehabilitasyonu için önlemler alınmalıdır. Hükümet, belediyelerin görev ve sorumluluklarını içeren 5393 sayılı yasanın "Büyük ehir belediyeleri ile nüfusu 50 bini geçen belediyeler, kadın ve çocuklar için koruma evleri açar" maddesi do rultusunda, sınıma evlerini uluslar arası standartlara göre in a edip bakımının yapılarak, uygulamaya geçirilmesi için gerekli önlemleri almalıdır. Bugüne kadar olu turulmu ba ımsız kadın sınınakları, sınınak açma giri imleri ve kadın danı ma merkezleri, yerel yönetimler ve idari birimler tarafından desteklenmelidir.

♀ En az 50 çalı anın bulundu u i yerlerinde ve 50'den az çalı anın bulundu u i yerleri için çalı ma alanına yakın ortak bebek bakım üniteleri, kre ler ve gündüz bakımevleri açılmalıdır. Bu hizmetler SHÇEK ve belediyeler bünyesinde ücretsiz olarak verilmelidir. Gece çalı ması olan ve vardiyalı i yerlerindeki kre ler 24 saat açık olacak biçimde düzenlenmelidir. Hükümet, kre lerin açılmadı ı durumlarda geçici önlem olarak kre ücretini kar ılamalıdır.

♀ Kadının istedi i kadar ve istedi i aralıklarla çocuk do urma hakkı konusunda bilinçlendirme kampanyalar düzenlenmelidir. Aile içi iddeti ve genel olarak kadına ve çocuklara yönelik iddeti önlemek için kampanyalar, ana-babının e itimine yönelik programlar düzenlenmelidir.

♀ Emniyet birimlerinde, "Kadına Yönelik iddet Birimleri" kurulmalı ve bu birimlerde özel e itim almı (toplumsal cinsiyet, psikolojik danı manlık, kadının insan hakları, yasal düzenlemeler vs. konularında) tercihen kadın polis memurları görevlendirilmelidir.

♀ Sa lık görevlileri, ö retmeler, sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, çocuk geli im uzmanları, polisler gibi meslek elemanlarının e itim programlarında, kadın ve çocuklara kar ı iddet konusunun yer alması sa lanmalıdır.

♀ 1996 stanbul Habitat II Konferansını bir platform olarak kullanıp, kent planlamasında ve bina mimarisinde, sokak ve parkların iyi aydınlatılması, telefon kulübelerinin sıkıla tırılması gibi kadına kar ı iddet konusuna duyarlı bakı açısının yer alması sa lanmalıdır. Medyanın sürekli izlenerek, iddeti özellikle kadın ve çocuklara iddeti te vik edici programlar konusunda medya kurulu larının uyarılması, bu yayınlarını engellenmesini,

♀ iddete u rayan kadınlar için ba vuru ve sı nma evlerinin sayısının artırılması, ücretsiz danı manlık, psikolojik destek ve yasal yardımın sa lanmasını istiyoruz.

BA İMSİZ KADIN ÖRGÜTLERİ LE YEREL YÖNETİMLERE AİT KADIN DANIŞMA MERKEZLERİ LETİM BİLGİLERİ

1. Adana, Akdam Kadın Danışma Merkezi ve Sınımaevi 0322 352 42 14
-459 73 93
2. Adana, Evkad 0322 233 46 04
3. Adıyaman, Kamer Kadın Dayanışma Merkezi 0416 213 42 21
4. Adana, Ararat Kadın Kültür ve Dayanışma Derneği 0537 939 72 43
5. Adana, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0472 215 10 15
6. Ankara, Kadın Dayanışma Vakfı 0312 430 40 05
7. Ankara, Kırk Örük Kadına Yönelik İddetle Mücadele Kooperatifi
0312 229 22 91
8. Antalya, Kadın Danışman ve Dayanışma Merkezi 0242 248 07 66
9. Ardahan, Kamer kadın Danışma Merkezi 0478 211 22 03
10. Aydın Söke Kadın Dayanışma Merkezi 0256 512 33 44
11. Bartın, Bartın Kadın Dayanışma Derneği 0378227 02 04
12. Batman, Kamer kadın Danışma Merkezi 0488 213 96 77
13. Batman Selis Kadın Danışma Merkezi 0488 221 05 24
14. Bingöl, Kamer kadın Danışma Merkezi 0426 214 50 01
15. Bitlis, Kamer kadın Danışma Merkezi 0434 226 15 20
16. Bursa, Günyüzü Kadın kooperatifi 0224 223 87 24
17. Çanakkale, Kadın El Emekini Destekleme Vakfı 0286 217 06 03
18. Çanakkale, Küçükkuşu Kadın Danışma Merkezi 0286 752 68 63
19. Diyarbakır, Kamer kadın Danışma Merkezi 0412 224 32 45
20. Diyarbakır, Selis Danışma Merkezi 0412 224 77 28- 224 68 99
21. Diyarbakır, Epi-dem Kadın Eğitim ve Danışma Merkezi 0412 223 51 20
22. Diyarbakır, Dikasum 0412 228 56 84
23. Diyarbakır, Bağlar Belediyesi Danışma Merkezi 0412 251 93 16
24. Düzce, Düzce Belediye Kadın Danışma Merkezi 0380 525 00 97
25. Elazığ, Kamer kadın Danışma Merkezi 0424 218 93 59
26. Erzincan, Kamer kadın Danışma Merkezi 0446 223 46 96
27. Erzurum, Kamer kadın Danışma Merkezi 0442 234 50 55
28. Gaziantep, Kamer kadın Danışma Merkezi 0342 336 80 30
29. Hakkâri, Kamer kadın Danışma Merkezi 0438 211 0007
30. Hatay, Amargi Kadın Kooperatifi 0555210 16 31
31. Iğdır, Kamer kadın Danışma Merkezi 0476 227 19 94
32. İstanbul, Amargi 0212 533 27 95
33. İstanbul, Mor Çatı Kadın Sınıma Vakfı 0212 292 52 31

34. İstanbul, Ahmaran Kadın Danışma Merkezi 0216 573 74 33
35. İstanbul, Gökkuşu Kadın Derneği 0212 244 83 00
36. İstanbul, Kadıköy Belediye Kadın Konukevi 0212 411 06 48
37. K.Çekmece Belediye Kadın Konukevi 0212 411 06 48
38. İzmir, Kadın Haklarını Koruma Derneği Kadın Danışma Merkezi 0232 483 28 65
39. İzmir, YG21 Aile Çiğdem Çalı Kadın Danışma Gurubu 0232 388 11 03
40. İzmir, Karşıyaka Bld. Kadın Sorunları Danışma Merkezi 0232 330 58 81368 22 74
41. İzmir, Aliağa Bld. Kadın Sorunları Danışma Merkezi 0232 616 19 80616 19 24
42. İzmir, Kadın Dayanışma Derneği 0232 482 10 77
43. İzmir, EKDAV Ege Kadın Dayanışma Vakfı 0232 446 32 23
44. İzmir, Çiğdemli Bld. Kadın Sorunları Danışma Dayanışma Merkezi 0232 329 07 34
45. İzmir, Gazimir Bld. Kadın Sorunları Danışma Dayanışma Mrkz. 0232 252 56 57
46. İzmir, Bornova Bld. Sorunları Danışma Dayanışma Merkezi 0232 461 47 94
47. İzmir, Konak Belediye Danışma Merkezi 0232 425 04 34
48. Kars, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0474 212 80 59
49. Kilis, Kamer Kadın Danışma Merkezi
50. Kocaeli, Kadav Köseköy Yeni Adım Eğitim ve Kültür Sitesi 0262 373 58 43
51. Kocaeli, Gölcük Belediye Kadın Konukevi 0262 413 34 56
52. Malatya, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0422 324 05 67
53. Mardin, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0482 212 23 53
54. Mardin, KADMER Kızıltepe 0482 312 53 31
55. Mersin, Bağımsız Kadın Derneği 0324 336 50 92
56. Mersin, Tarsus Bld. Kadın Danışma Merkezi ve Sınımaevi 0324 614 72 22
57. Muğla, Sekibağ Kadın Danışma Evi 0252 212 60 18
58. Muğla, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0436 212 33 14
59. Siirt, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0484 224 34 94
60. Şanlıurfa, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0414 313 95 56
61. Şanlıurfa, Yağmevi 0414 315 17 25
62. Şırnak, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0486 216 50 70
63. Tunceli, Kamer Kadın Danışma Merkezi 0428 212 44 31
64. Van, Kadın Derneği 0432 214 90 15214 45 87
65. Van, Yaka-Koop. Kadın Kooperatifi 0432 215 94 33
66. Van, Kamer Kadın Danışma Merkezi

25

KASIM'da

*Kadına Yönelik
Siddete
Karşı da*

GREV
deyiz

**25 Kasım Kadına Yönelik İddete Karşı
Uluslararası Dayanışma ve Mücadele Günü
TÜM BEL-SEN Yayın Organı Özel Sayı**

Sahibi: Vicdan BAYKARA - Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Güler ELVEREN

Yönetim Yeri : Korkutreis Mah. Yeşilirmak Cad. No: 12 Kat:2 Maltepe / ANKARA

Tel: 0312 230 59 39 - 230 62 33 Faks: 312 230 48 29-39 web: www.tumbelsen.org.tr - mail: posta@tumbelsen.org.tr

Basım Yeri: Mattek Matbaacılık Tel: (0312) 229 15 02 - 03 - 04

Basım Yeri: Mattek Matbaacılık Basım Yayın Tanıtım San Tic. Ltd. ti / G.M.K. Bulvarı 83 / 23 - 32 Maltepe / Ankara Tel: (0312) 229 15 02 - 03 - 04 Tarih: 2011/2009

